

Джулий Л. В.

Иващук Л. В.

Хмельницкий национальный университет

ВНЕДРЕНИЕ МЕЖДУНАРОДНОГО ОПЫТА НАЧИСЛЕНИЯ РЕЗЕРВОВ ПО КРЕДИТНЫМ ОПЕРАЦИЯМ В УЧЕТНУЮ СИСТЕМУ ОТЕЧЕСТВЕННЫХ БАНКОВ

Резюме

Освещены особенности внедрения международного опыта формирования резервов по кредитным операциям. Осуществлена сравнительная характеристика отечественной методики и методики, построенной на принципах Базеля II. Раскрыт механизм их создания и особенности отражения в учете.

Ключевые слова: кредит, кредитный риск, резервы, Базель II, интегральный показатель.

Juliy L. V.

Ivashchuk L. V.

Khmelnitsky National University

THE INTRODUCTION OF INTERNATIONAL EXPERIENCE ALLOWANCES FOR CREDIT OPERATIONS IN THE ACCOUNTING SYSTEM OF THE UKRAINIAN BANKS

Summary

Peculiarities of introduction of international experience of formation of provisions for credit operations. Comparative the characteristic of the Ukrainian techniques and methods based on the principles of Basel II. The mechanism of their creation and peculiarities of recording .

Key words: credit, credit risk, reserves, Basel II, the integrated indicator.

УДК 657

Духновська Л. М., Казанівська О. Т.

Національний університет харчових технологій

ВИГОДИ ТА РИЗИКИ ВИКОРИСТАННЯ АУТСОРСИНГУ ТА АУТСТАФІНГУ В БУХГАЛТЕРСЬКОМУ ОБЛІКУ

Досліджено питання порядку проведення аутсорсингу та аутстафінгу на підприємствах. Проаналізовано вигоди й ризики при використанні цих схем. Доводиться можливість їх використання в частині надання послуг з бухгалтерського обліку.

Ключові слова: аутсорсинг, аутстафінг, бухгалтерський облік, відповідальність, оптимізація, вигода, ризик, персонал.

Постановка проблеми. Аутсорсинг та аутстафінг є ефективними способами оптимізації роботи підприємства, які давно й успішно застосовуються на Заході і ось уже декілька років запроваджуються до бізнес-середовища в Україні. Аутстафінг доцільно впроваджувати в діяльність вітчизняних підприємств, щодасть змогу знизити ризики, а то й уникнути низки ризиків діяльності персоналу. Основною проблемою використання аутстафінгу є відсутність знань про нього в керівників підприємств.

Бухгалтерський аутсорсинг – напрямок бізнесу, відомий вже і в Україні, а в США та Європі ступінь розвитку даного ринку бухгалтерських послуг дозволяє компаніям спокійно займатися основною діяльністю, передаючи ведення, здачу податкової звітності та інші сегменти бухгалтерського обліку професіоналам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Серед зарубіжних та вітчизняних авторів провідні позиції в дослідженні можливостей аутсорсингу та аутстафінгу належать таким ученим, як Л.А. Василенко, С.О. Календжян, Ж.-Л. Бравар, Хейвуд Дж. Брайан [2; 3; 5; 6], Т. Девенпорт [7], Р. Строссмен [8], М. Йогеч [9].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Використання послуг з бухгалтерського

обліку – це можливість не тільки підвищити якість ведення бухгалтерського обліку, але і заощадити на штаті, а виникнення необхідності найму персоналу пов'язане з бажанням підприємств перевести немінучі витрати із статті «Фонд заробітної плати» в статтю «Послуги сторонніх організацій», в той же час в бухгалтерському обліку виникають певні труднощі, пов'язані з віднесенням витрат на так званій «аутсорсинг». Причина або в повній неузгодженості даного поняття із законодавчими нормами, або в повній його відсутності як такого, або просто в невмінні використовувати прийнятні і зрозумілі терміни.

Мета статті. Розкрити сутність аутсорсингу та аутстафінгу як ефективного шляху вирішення проблем, пов'язаних із залученням тимчасового облікового персоналу, визначити основні їх переваги та недоліки.

Виклад основного матеріалу. На Заході послуги з аутсорсингу та аутстафінгу вже здійснюються понад 30 років. У вітчизняних фахівців сьогодні ще немає єдиних підходів до трактування цих понять, також відсутня нормативно-правова база їх регулювання. Тому розглянемо детальніше зміст цих понять.

Аутсорсинг (від англ. *out-sourcing* – зовнішнє джерело) означає передачу підприємством непро-

фільних або допоміжних бізнес-процесів на обслуговування іншому підприємству.

Зазвичай на практиці договір, що передбачає аутсорсинг бізнес-процесів, оформляється як договір на надання послуг (виконання робіт). Предметом договору є той бізнес-процес, який віддають на аутсорсинг. Регулюються такі договори гл. 63 (послуги) і ст. 61 (роботи) Цивільного кодексу.

Визначення аутсорсингу наведено в розд. 4 Національного класифікатора України «Класифікація видів економічної діяльності» ДК 009:2010, затвердженого наказом Держспоживстандарту від 11.10.11 р. № 457 (далі – ДК 009:2010): «Аутсорсинг – угода, згідно з якою замовник доручає підряднику виконати певні завдання, зокрема, частину виробничого процесу або повний виробничий процес, надання послуг щодо підбору персоналу, допоміжні функції».

Термін «аутсорсинг» також використовують, якщо підрядник здійснює допоміжну діяльність і не залежить від того, чи виконують такі завдання на ринкових умовах. Замовник і підрядник можуть бути розташовані в межах однієї економічної території чи в різних економічних територіях. Фактичне місцезнаходження не впливає на класифікацію цих суб'єктів».

До аутсорсингу звертаються, коли потрібно забезпечити охорону та прибирання офісних і виробничих приміщень, ІТ-супровід (обслуговування програмного забезпечення і комп'ютерної техніки), розмитнення (брокерські послуги), інкасацію коштів, бухгалтерський супровід, кур'єрську доставку та в інших аналогічних випадках, коли виконання штатними працівниками підприємства цих функцій недоцільне.

Мета аутсорсингу – отримати необхідний результат (вантаж доставлено, товар розмитнено, спір із контрагентом урегульовано тощо) шляхом оптимізації бізнес-процесів і скорочення операційних витрат.

При аутсорсингу штатний персонал виконавця працює переважно на робочих місцях, створених виконавцем, із використанням обладнання, приладдя, основних засобів виконавця. Конкретні

взаємовигідні умови, деталізація предмета договору, відповідальність та інші істотні умови прописуються сторонами в договорі.

Оподаткування операцій аутсорсингу нічим не відрізняється від оподаткування операцій із надання послуг (виконання робіт) і залежить тільки від системи оподаткування кожної зі сторін, їх ПДВ-статусу, а також резидентського статусу.

Що ж вибрати підприємству: узяти до штату працівників потрібної кваліфікації чи віддати процес на аутсорсинг? Для прийняття рішення треба проаналізувати вигоди й ризики в кожному випадку. Наведемо деякі з них у таблиці 1. Умовні позначення в таблиці: «+» – є можливість, ризики мінімальні; «-» – немає можливості, є об'єктивний ризик.

Проаналізувавши дані таблиці 1, ми бачимо, що виходити тільки із зіставлення вартості послуг аутсорсингової компанії з фондом оплати праці (з податками на ФОП) такої ж кількості штатних працівників підприємства, щоб прийняти оптимальне рішення, – неправильно.

Порівнюючи вартість організації бізнес-процесу своїми силами із ціною ринкової пропозиції таких послуг, треба брати до уваги багато інших фінансових і нефінансових чинників (для кожного конкретного випадку), ранжирувати їх за важливістю та вартістю і тільки тоді робити остаточний висновок.

Аутсорсинг бухгалтерії є окремим випадком аутсорсингу бізнес-процесів та одним із способів бухгалтерського забезпечення діяльності підприємства. Він має за собою винесення функцій, пов'язаних з організацією, веденням бухгалтерського обліку і складанням звітності на підприємстві за межі компанії, передачу їх для виконання аутсорсеру.

На даному етапі розвитку цього напрямку послугами бухгалтерського аутсорсингу частіше користуються приватні підприємці, дрібні підприємства і фірми, які лише відчиняються. За даними експертів, їх кількість – близько 40%. Підприємств великого бізнесу, що вдаються до послуг бухгалтерських фірм, близько 5%.

Таблиця 1

Ризики та вигоди застосування аутсорсингу

Чинник	Підприємство робить усе власними силами	Підприємство замовляє послуги у іншого підприємства
Власна (орендована) виробнича база (авто, приміщення – гараж, підсобки тощо)	-	+
Наявність необхідних дозволів, ліцензій	-	+
Наявність кваліфікованого персоналу	-	+
Обмеження за чисельністю працівників у зв'язку з вибраною системою оподаткування	-	+
Збереження комерційної таємниці (обсяги та суми поставок, клієнтська база тощо)	+ (слід узяти до уваги при укладенні трудового договору)	+/- (залежить від умов договору)
Відповідальність за результат, матеріальна відповідальність	+ (треба укласти договір про повну матеріальну відповідальність із безпосереднім виконавцем)	+/- (залежить від умов договору)
Скорочення кадрової роботи	-	+
Скорочення бухгалтерської роботи (розрахунків та облік заробітної плати і податків на зарплату, подання звітності)	-	+
Ризики перевірок трудового, податкового законодавства, пов'язаного з персоналом, із видом діяльності (вантажоперевезення)	-	+
Трудові спори, звільнення, трудова дисципліна (невиходи, порушення КЗпП), соціальні зобов'язання	-	+
Перепрофілювання підприємства (зміна основного виду діяльності, унаслідок чого цей бізнес-процес ліквідується)	-	+

Найпопулярніша послуга бухгалтерського аутсорсингу – обслуговування «під ключ», яке включає ведення бухгалтерського та податкового обліку, здачу звітності в усі контролюючі органи, роботу з клієнт-банком, сплату або контроль сплати всіх податкових зобов'язань, супровід всіляких перевірок, спілкування з контролюючими органами, архівування та зберігання документів тощо.

Найближчим часом популярність бухгалтерського аутсорсингу як серед малого бізнесу, так і серед великих підприємств буде зростати, але для активного розвитку даного напрямку в Україні мають бути створені сприятливі умови (стійка політична обстановка, стабільне оподаткування, врегульоване законодавство щодо всіх систем оподаткування).

Тепер потрібно розібратися в економічній привабливості цієї послуги. Вартість бухгалтерського аутсорсингу залежить від декількох факторів: від системи оподаткування, кількості працівників, обсягу документообігу, виду діяльності, кількості контрагентів і касових операцій і т. д. Слід зауважити, що ціна питання найчастіше нижче заробітних плат штатних бухгалтерів, а перевага, які отримують замовники, предостатньо. Немає потреби утримувати свій бухгалтерський відділ, а це означає, що підприємство позбавляється від витрат на організацію робочих місць, оплату праці, лікарняних, відпускних, витратних матеріалів, які необхідні бухгалтеру в роботі (бланки, програмні продукти, навчальна література, курси підвищення кваліфікації і т. д.).

Залучення послуг аутсорсингу дає можливість підприємству повніше реалізовуватися за основними напрямками, скорочувати витрати на підготовку фахівців, утримувати на високому рівні якість робіт за пріоритетними напрямками, що дає можливість зосередити всі ресурси компанії на вирішенні основних бізнес-завдань.

Застосування аутсорсингу полягає в тому, що деякі функції, які не є пріоритетними, але необхідні для нормальної роботи підприємства, доручаються стороннім організаціям. Таким чином, можна оптимізувати бізнес за рахунок економії коштів на поточні операційні витрати і зосередження ресурсів на високій якості пропонованих товарів і послуг, що надаються.

Аутстафінг (від англ. *outstaffing* – поза штатом) є різновидом аутсорсингу. У цьому випадку певна категорія персоналу підприємства-замовника виводиться зі штату (або не приймається до штату первісно). Підприємство-виконавець (аутстафер, агентство, провайдер тощо) має у штаті кваліфікованих працівників і надає їх підприємству – замовнику залежно від потреби на якийсь час (сезонні роботи, проект) або на постійній основі. При цьому аутстафер укладає із цими працівниками трудові договори, нараховує їм заробітну плату, сплачує відповідні податки та подає звітність. Таким чином, можна сказати, що аутстафінг – це аутсорсинг персоналу.

До такого способу звертаються, наприклад, коли потрібно залучити допоміжний персонал, організувати віддалену роботу, у випадку, якщо підприємство (або підприємець) має законодавчі обмеження за чисельністю штатних працівників.

Завважимо, що поняття аутстафінгу (у чистому вигляді) законодавством не визначено. Проте пп. 14.1.183 Податкового кодексу (далі – ПК) містить таке визначення: «Послуга з надання персоналу – господарська або цивільно-правова угода, відповідно до якої особа, що надає послугу (резидент

або нерезидент), направляє у розпорядження іншої особи (резидента або нерезидента) одну або декількох фізичних осіб для виконання визначених цією угодою функцій. Угода про надання персоналу може передбачати укладення зазначеними фізичними особами трудової угоди або трудового контракту із особою, у розпорядження якої вони направлені. Інші умови надання персоналу (у т. ч. винагорода особи, що надає послугу) визначаються угодою сторін».

Виходячи з вищевказаного, ми отримуємо визначення, що підходить до поняття «аутстафінг». Оскільки ЦК допускає свободу договору, то укладення такого роду правочину не є проблематичним. Водночас для суб'єктів господарювання – сторін такого договору уразливим місцем стане інтерпретація податковими органами такої угоди. Тому надалі вважатимемо, що правочин, про який ми говоримо, повністю відповідає наведеному вище визначенню з пп. 14.1.183 ПК.

Для аутстафера послуги з надання персоналу повинні бути включені до переліку видів статутної діяльності (коди КВЕД за ДК 009:2010 – 78.1, 78.2, 78.3). На сьогодні ніяких дозволів на такий вид діяльності отримувати не треба.

Проте зазначимо, що аутстафери (посередники при працевлаштуванні) – згідно з прийнятою на виконання ч. 1 ст. 39 Закону від 05.07.12 р. № 5067-VI «Про зайнятість населення» постановою КМУ від 20.05.13 р. № 359 «Про затвердження Порядку видачі дозволу на наймання працівників для подальшого виконання ними роботи в Україні в іншого роботодавця» (далі – Постанова № 359) – зобов'язані отримати спеціальний дозвіл від центру зайнятості на працевлаштування працівника в іншого роботодавця на умовах трудового договору, виконавши певну бюрократичну процедуру, описану в Постанові № 359.

Якщо центр зайнятості відмовить у видачі такого дозволу, підприємство не зможе працевлаштувати працівників в іншого роботодавця. Поки що ця норма не працює, оскільки Закон, що передбачає виконання цієї вимоги, на сьогодні не прийнято, а Постанова № 359 набуває чинності після прийняття цього Закону. Зауважимо, що на дату виходу цього номера друком відповідний законопроект (від 23.05.13 р. № 2118а) знаходився на етапі підготовки до другого читання у Верховній Раді.

Таким чином, аутстафінг (послуга з надання персоналу) підлягає оподаткуванню аналогічно послугам аутсорсингу, розглянутим вище.

На сьогоднішній день в Україні дуже багато підприємств зацікавлені в послугах з бухгалтерського обліку, особливо це стосується підприємств малого бізнесу. Послуги з аутсорсингу дозволяють знизити витрати на обслуговування бухгалтерії підприємства і позбавитися від ризику виникнення непередбачених ситуацій (звільнення бухгалтера, непрофесіоналізм, простій бухгалтерської служби, перебування працівника на лікарняному тощо).

Для підприємств, які займаються декількома видами бізнесу, знайти бухгалтера, який добре знається у різних сферах економічної діяльності – і на обліку в промисловості, і в будівництві, і в торгівлі, і в наданні послуг, практично неможливо, а тримати чотирьох бухгалтерів в штаті невигідно. При аутсорсингу ж таких проблем не виникає. Підприємець ставить, наприклад, перед аудиторською компанією чітке завдання: організувати бухгалтерію в конкретній фірмі, з врахуван-

ням всіх особливостей [4]. Крім того, аутсорсинг є вигідним тим, хто займається сезонним бізнесом: втрачається необхідність кожного кварталу набирати новий штат фінансистів або бухгалтерів або, навпаки, утримувати штат співробітників протягом періоду, коли підприємство не займається господарською діяльністю.

У випадку, коли бухгалтерський облік повністю доручено сторонній фірмі, відпадає необхідність утримувати свою бухгалтерію. Позаштатного бухгалтера вигідно використовувати малому і середньому бізнесу. Невеликому підприємству це вигідно в плані заробітної плати, а також економії коштів на комп'ютерних програмах, що забезпечують нормальну роботу бухгалтерської служби. Крім того, таким підприємствам складніше відстежувати зміни в законодавстві. Однак, застосування аутсорсингу з бухгалтерського обліку не позбавляє підприємства потреби в бухгалтерських кадрах. Спеціалісти потрібні для подальшого контролю за наданими послугами, координації співпраці і прийняття рішень про межу надання бухгалтерських послуг.

Багато компаній побоюються витоку конфіденційної інформації через передачу доступу до фінансової та бухгалтерської інформації. А якщо ж говорити про аутсорсинг розрахунку заробітної плати, то страх полягає в дозволі доступу до персональних даних співробітників. Насправді ж аутсорсингова компанія укладає договір, в якому є пункт про нерозголошення конфіденційної інформації, і, відповідно, вживає системні зусилля для забезпечення конфіденційності. Під час розрахунку заробітної плати компанія-клієнт не тільки істотно звужує коло осіб, посвячених в розміри окладів працівників, виносячи цю інформацію за територію офісу, а й отримує певну гарантію: той же договір про конфіденційність, в якому вся фінансова відповідальність за її порушення лягає на плечі провайдера.

Великим компаніям немає сенсу передавати бухгалтерію на аутсорсинг, тому що втрачається контроль і зменшується оперативність обміну інформацією.

Якщо говорити про оперативність, то провайдер аутсорсингових послуг володіє всіма сучасними технологіями. Адже багато провайдерів в комплексі з бухгалтерськими послугами надають послуги ІТ консалтингу, що гарантує оптимізацію бізнес-процесів.

Провайдер, як правило, надає онлайн-консультації з оподаткування, спілкується з перевірочними службами, проводить комплексну автоматизацію обліку тощо. Це, в свою чергу, дає можливість керівництву компанії зосередитися на розвитку бізнесу, а не відволікатися на питання

організації роботи бек-офісу. Працюючи з великою компанією, провайдер інвестує в оптимізацію процесів компанії-клієнта, щоб домогтися оптимальної вартості послуги для нього.

Послуга з аутстафінгу досі залишається недосконалою і не виваженою до кінця. Слід відзначити брак законодавчих документів, які б у повному обсязі регулювали взаємовідносини компанії-змовника, компанії-провайдера і працівника, якого наймають на роботу за допомогою аутстафінгу. Тому працівник може опинитися в незахищеному становищі, оскільки його статус до кінця не визначений і не підпадає ні під одне положення з уже існуючих в законодавстві. Фактично працівник, оформлений за трудовою книжкою, але вона знаходиться не в тій компанії, де він реально працює, а в компанії-провайдері. Таким чином, запис у його трудовій книжці не відповідає тій реальності, яка існує. У зв'язку із цим працівники неохоче погоджуються виходити за штат компанії. Але є вихід з цієї непрості ситуації. Компанія-провайдер і компанія, в якій реально працює співробітник, надають рекомендаційні листи з поясненнями виникнення нестиковок між записом у трудовій книжці працівника і реально існуючим робочим місцем.

Висновки і пропозиції. Аутсорсинг та аутстафінг призначені для оптимізації діяльності підприємства і скорочення його витрат. За своєю суттю договорами аутсорсингу та аутстафінгу є договори на надання послуг (виконання робіт). Перед укладенням договорів такого типу треба проаналізувати всі потенційні ризики і передбачити потрібні захисні умови в договорі, щоб дотримувалися інтереси обох сторін.

Серед ризиків діяльності персоналу, які вдається знизити в результаті використання аутстафінгу, є: ризик штучної зайнятості, неефективних структур управління та низької продуктивності праці; ризик плинності кадрів; ризик надмірних витрат на персонал та ризик великого бізнесу; ризик професійної компетентності персоналу; ризик адекватності дій персоналу; ризик судових позовів персоналу до підприємства.

Застосування аутстафінгу на підприємстві спричинить не тільки зниження витрат і ризиків, пов'язаних із скороченням штату, але й отримання реальної економії засобів:

- знизиться навантаження по бухгалтерському і кадровому адмініструванню персоналу;
- з'явиться можливість зосередитися на ключових напрямках діяльності підприємства; повний переклад юридичної і податкової відповідальності, пов'язаної з трудовими відносинами на провайдера послуг, зникне необхідність оформляти в штат співробітників на час їх випробувального терміну.

Список літератури:

1. Аутстафінг как повод для размышлений [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://rosprofsoz.ru/conflicts/2007/12/08/conflicts_9803.html.
2. Бравар Ж.-Л. Эффективный аутсорсинг: понимание, планирование и использование успешных аутсорсинговых отношений / Ж.-Л. Бравар, Р. Морган ; [пер. с англ.]. – Днепропетровск : Балас Бизнес Букс, 2007. – 288 с.
3. Василенко Л. А. Аутсорсинг – инновационная кадровая технология государственной службы / Л. А. Василенко. – М. : Наука, 2007. – 213 с.
5. Данилкин И. Свой или чужой? Бухгалтерский аутсорсинг [Електронний ресурс] // Бизнес-журнал. – 2005. – № 2. – Режим доступу : <http://offline.business-magazine.ru/2005/63/169793/page/all>.
6. Календжян С. О. Аутсорсинг и делегирование полномочий в деятельности компаний / С. О. Календжян. – М. : Дело, 2003. – 270 с.
7. Хейвуд Дж. Б. Аутсорсинг: в поисках конкурентных преимуществ / Дж. Б. Хейвуд ; [пер. с англ.]. – М. : Вильямс, 2004. – С. 176.
8. Davenport T. H. Managing Information About Processes / T. H. Davenport, M. C. Beers // Journal of Management Information Systems. – 1995. – № 12(1). – P. 57-80.

9. Strassmann P.A. How E-Business Affects Knowledge Capital / P. A. Strassmann // Knowledge Management Magazine. – 2000. – November.
10. Yogesh M. Business Process Redesign: An Overview / M. Yogesh // IEEE Engineering Management Review. – 1998. – Vol. 26. – No. 3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmbook.com/bpr.htm>.

Духновская Л. Н.
Казанивская Е. Т.

Национальный университет пищевых технологий

ВЫГОДЫ И РИСКИ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ АУТСОРСИНГА И АУТСТАФФИНГА В БУХГАЛТЕРСКОМ УЧЕТЕ

Резюме

Исследованы вопросы порядка проведения аутсорсинга и аутстаффинга на предприятиях. Проанализированы выгоды и риски при использовании этих схем. Приходится рассмотреть возможность их использования в части предоставления услуг по бухгалтерскому учету.

Ключевые слова: аутсорсинг, аутстаффинг, бухгалтерский учет, ответственность, оптимизация, выгода, риск, персонал.

Dukhnovska L. M.
Kazanivska O. T.

National University of Food Technologies

THE BENEFITS AND RISKS OF OUTSOURCING AND OUTSTAFFING IN ACCOUNTING

Summary

The question of procedure of outsourcing and Outstaffing enterprises. Analysis of the benefits and risks of using these schemes. We have the possibility of their use in the provision of accounting.

Key words: outsourcing, outstaffing, accounting, responsibility, optimization, profit, risk personnel.

УДК 657.421

Качмар О. В.

Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України
«Бережанський агротехнічний інститут»

ОРГАНІЗАЦІЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Стаття присвячена дослідженню сутності інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку. Визначено основні вимоги до інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку та дано їх характеристику. Наведено основні джерела інформації для забезпечення системи бухгалтерського обліку, вказано їх переваги і недоліки. Побудовано модель інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку підприємства.
Ключові слова: бухгалтерський облік, інформаційне забезпечення, організація обліку, обліковий процес, інформація, бухгалтер.

Постановка проблеми. У нових умовах господарювання підприємства повинні оперативніше реагувати на інформацію, що надходить з внутрішніх підрозділів і зовнішніх джерел. Потреба в розширенні обсягу та змісту такої інформації постійно зростає. Відповідно до цього адекватне відображення господарських операцій у системі бухгалтерського обліку та звітності, правильне визначення фінансових результатів, повна і достовірна інформація про доходи і витрати – неодмінні умови успішного управління підприємством, запорука його ефективної діяльності в конкурентному середовищі. Обліковий процес потребує належної організації за всіма ділянками. При цьому особливого значення набуває організація інформаційного забезпечення обліку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок в дослідження проблем організації обліку суб'єктів господарювання внесли науковці Ф.Ф. Бутинець, В.М. Жук, Т.П. Карпова, О.П. Кундря-Висоцька, В.С. Лень, Р.Е. Остро-

верха, М.С. Пушкар, В.В. Сопко, Л.К. Сук, а питання удосконалення та забезпечення якості інформації бухгалтерського обліку відображено в дослідженнях сучасних вітчизняних вчених: Р.Ф. Бруханського, П.М. Гарасима, Г.П. Журавля. Однак існує ще низка питань, пов'язаних з організацією інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку, які потребують детальнішого вивчення.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. На сучасному етапі потребує більш глибокої систематичної наукової деталізації дослідження вимог до організації інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку, визначення основних джерел інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку.

Мета статті. Головною метою цієї роботи є визначення сутності інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку, основних вимог до нього та побудова моделі організації інформаційного забезпечення бухгалтерського обліку.